

[Halfdan Hendriksen.]

den ærede ordfører fremsatte. — ikke som ordfører for udvalget, men som ordfører for sit parti — vedrørende et tokammerssystem, sige, at det er netop det, der er vanskeligheden mellem de to regeringspartier, at mit parti ønsker et tokammerssystem eller har ønsket et tokammerssystem i overensstemmelse med grundlovsforslaget af 1939, til hvilket jo også både socialdemokraterne og de radikale sluttede sig, hvorimod man fra partiet venstres side udtaler, at man principielt er tilhænger af en forfatning, der bygger på tokammerssystemet i moderniseret form. Men et udkast til en sådan forfatning har vi jo ikke set.

De ændringsforslag, den højtærede statsminister har stillet til § 2 og til § 29, kan min gruppe naturligvis stemme for. Derimod vil det næppe være muligt for os at stemme for det af det ærede medlem hr. Chr. Nielsen stillede ændringsforslag, men jeg skal vente med at tage endelig og afgørende stilling til sagen, indtil det ærede medlem har haft lejlighed til at motivere sine synspunkter.

Må jeg blot til slut sige, at jeg føler en oprigtig trang til at rette en varm tak til udvalgets højt ansete formand og ordfører, det ærede medlem hr. Stensballe, landstingets af år ældste og af anciennitet næstældste medlem, for den kloge, den dygtige og den loyale måde, på hvilken det ærede medlem har ledet udvalgets forhandlinger. I går ved afslutningen af udvalgets sidste møde takkede socialdemokratiets ordfører, det ærede medlem hr. Hans Hansen, på samtlige ordføreres vegne det ærede medlem for hans eksemplariske ledelse af forhandlingerne, der har været både langvarige og vanskelige, men jeg ser gerne, at denne tak, man fra alle sider er enig om at bringe det ærede medlem, nedfældes i landstingets forhandlinger, og derfor gentager jeg i dag takken her fra tingets talerstol.

Chr. Nielsen: I overensstemmelse med, hvad jeg udtalte ved første behandling af forslag til Danmarks Riges Grundlov, betragter kommunisterne den nye § 20, udenrigsparagraffen, som den største anstødssten i den nye grundlov. Selvom ikke alle vil indrømme det, ligger det jo sådan, at de allerfleste herinde på rigsdagen nærer en vis tvivl om, hvorvidt det lader sig gøre at få den nye grundlov frelst gennem en folkeafstemning. Udfra erfaringerne fra 1939 ved

vi, hvor svært det er at få en grundlovsændring igennem. Jeg er nok klar over, at når valget i april er overstået, vil alle sejl blive sat til for at tromle grundlovsmodstanderne ned. Hr. Bomholts beslutning om, at den politiske spærretid i radioen ikke skal gælde i måneden inden folkeafstemningen, er jo et bevis for, at radioen i hvert fald dag ud og dag ind skal stå i grundlovsagitationens tegn. Jeg tror imidlertid ikke på, at det vil nytte det mindste, om man forsøger at tvangsføre befolkningen med den nye grundlovs påståede fortræffeligheder.

Der kan være mange og forskellige grunde til, at store dele af befolkningen har taget forbehold overfor den nye grundlov. Den væsentligste grund og den vigtigste grund er § 20. Man kan iklæde denne paragraf de smukkeste motiver. Tilbage står dog stadig en voksende mistillid til Atlantpolitikken udenrigspolitiske manøvrer, der nu snart i en årrække gang på gang har afsløret politikernes underdanighed overfor krav fra fremmede magter; en serie af løftebrud har det danske folk været præsenteret for. Dette i forbindelse med en tydelig fornemmelse af USAs indblanding i vore økonomiske, erhvervs- og militære problemer medvirker til at forstærke frygten for de konsekvenser, det kan få, at Danmarks Riges Grundlov kommer til at indeholde denne paragraf, hvorefter vort lands suverænitet kan opgives og beføjelser, som kun kan, skal og bør ligge i danske hænder, kan overlades til fremmede myndigheder.

Det ændringsforslag, jeg har stillet, tager sigte på at rydde den anstødssten, som § 20 er, af vejen. Mit parti foreslår, at denne paragraf sendes ud til en særskilt folkeafstemning, og at et almindeligt flertal i befolkningen skal afgøre paragraffens videre skæbne.

Vi foreslår dette først og fremmest for at få en klar tilkendegivelse af, hvad befolkningen mener om denne nye udenrigsparagraf, men dernæst foreslår vi det, fordi vi tror, at hermed vil grundlovsafstemningen blive fri for et tyngende problem, og vejen for landstingets afskaffelse og valgrets alderens nedættelse vil være banet. Jeg kan derfor på det bedste anbefale ændringsforslaget til vedtagelse.

Hans Hansen: Jeg kan tiltræde det ærede medlem hr. Stensballes bemærkninger til